

עפ"א 5401/08/19 - וליד חאלד ג'ראד, ג'ראד חאלד, ג'ראד עומר, ג'ראד קאסם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 5401-08-19 ג'ראד ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

מבקשים

1. וליד חאלד ג'ראד
ע"י ב"כ עוה"ד דאוד נפאע
2. ג'ראד חאלד
3. ג'ראד עומר
4. ג'ראד קאסם
ע"י ב"כ עוה"ד אליאב אבו אלזאלף

נגד

משיבה

החלטה

מדינת ישראל ע"י עוה"ד ריצ'ארד סאלח ואפרת ויסבלום

הבקשה ותמצית ההליכים עד כה

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע צווי הריסה שיפוטיים, שהוצאו במסגרת החלטה שניתנה על ידי בית משפט השלום בקריות (כבוד השופט מיכאל ארדמן) ביום 3.7.2019, בבקשה לביזיון בית משפט שהוגשה בת"א 3063-11-17.
2. תחילתו של ההליך, בתובענה אזרחית שהגישה המשיבה (להלן: "**המדינה**") ביום 1.11.17, נגד המבקש 1 ואדם נוסף (להלן: "**האחר**"), בת"א 3063-11-17 (להלן: "**התיק העיקרי**"), בגין פלישת המבקש והאחר למקרקעין אשר בבעלות המדינה, שהם 1/2 חלקים בלתי מסוימים בחלקה 73 בגוש 10268, שבשפרעם (להלן: "**המקרקעין**") ובגין ביצוע עבודות הכשרה ונטיעה, לרבות יציקת יסודות לבית מגורים, ללא הסכמת המדינה וללא רשותה.
- כל הצדדים הם בעלי זכות לחלקים בלתי מסוימים במקרקעין, אשר היו, אותה עת (ביחד עם חלקה אחרת) בהליך הסדרה (הכנת תכנית איחוד וחלוקה). בכתב התביעה נטען, כי מדובר בעבודות הנעשות ללא רשות וללא זכות וכי הן עלולות לסכל תכנית איחוד וחלוקה, הנמצאת בהליכי תכנון ולמנוע שיווק המגרשים על ידי המדינה. לפיכך, התבקש צו מניעה קבוע, האוסר על מבקש 1 והאחר ו/או מי מטעמם לבצע כל פעולה במקרקעין.
3. ביום 2.11.17, ניתן, במסגרת התיק העיקרי, צו מניעה ארעי, האוסר על ביצוע עבודות בנייה במקרקעין ובדין שהתקיים ביום 13.11.17, ניתן, בהסכמת הצדדים צו מניעה זמני, כמבוקש, שתוקפו עד למתן פסק דין בתיק העיקרי (להלן: "**צו המניעה**" או "**הצו**").

צו המניעה הופר, שוב ושוב והמדינה הגישה מספר בקשות לפי פקודת ביזיון בית משפט (להלן: "הפקודה") במטרה להביא לידי אכיפת הצו, אולם ללא הועיל. אציין, להלן, רק את עיקרי הדברים.

4. עוד טרם יבשה הדיו על צו המניעה, והוא הופר על ידי המבקש 1. **הבקשה הראשונה** לפי הפקודה הוגשה בתיק העיקרי, ביום 16.11.17, שבועיים בלבד לאחר מתן הצו, לאחר שהתברר למדינה, שמבקש 1 מפר את צו המניעה וממשיך בעבודות הבנייה.

ביום 27.11.17, הגישו הצדדים הודעה מוסכמת, בבקשה הנ"ל, במסגרתה התחייב מבקש 1 לקיים את הצו והתחייב שאם לא יעשה כן ישלם קנס בסך 1,500 ₪ לכל יום הפרה, זאת - מבלי לגרוע מסמכות המדינה לבקש סעדים נוספים. לפיכך, בוטל הדיון שנקבע לדיון בבקשה.

5. **בקשה שנייה** לפי הפקודה, עקב המשך הבניה, הוגשה ביום 31.5.18. בשלב זה הייתה יצוקה כבר רצפת בטון, נוצקו עמודים ונבנו קירות מבזוקים. לדיון בבקשה זו צורפו מבקשים 2-4, שהם בניו של מבקש 1, לאחר שמבקש 1 טען שהם אלה שהמשיכו בבנייה. דיון לגופה של הבקשה השנייה התקיים ביום 9.7.18.

לשאלת בית משפט קמא, בדיון, השיב מבקש 1 שאין בכוונתו להרוס את מה שנבנה בניגוד לצו המניעה ושהוא מתנגד להריסת הבנייה. בהחלטה שניתנה בסיום הדיון, קבע בית משפט קמא, שהוא אינו מקבלת את גרסתו של מבקש 1, לפיו אין לו שליטה על בניו שהמשיכו בבנייה וקבע כי מבקש 1 הפר את צו המניעה ואת ההתחייבות שנתן. לפיכך חייב בימ"ש קמא את מבקש 1 בקנס בפועל, בסך 20,000 ₪, וכן בקנס יומי בסך 1,500 ₪ על כל הפרה עתידית שתבצע על ידו או על ידי בניו או מי מטעמו.

כמו כן ניתן צו עשה, המחייב את משיב 1 "להרוס את כל מה שנבנה בניגוד לצו המניעה הזמני שניתן ביום 12.11.17, היינו את כל מה שנבנה מעל ליסודות המבנה בו עסקין וזאת בתוך 30 יום מהיום. צו עשה זמני זה הינו גם כלפי המשיבים הנוספים אשר צורפו לדיון היום". בנוסף, חויבו המשיבים, שם, בהוצאות הבקשה ובשכ"ט עו"ד בסך כולל של 5,000 ₪. על החלטה זו לא הוגש ערעור והיא הפכה חלוטה.

6. בהמשך, ביום 16.7.18, תוקן כתב התביעה על ידי הוספת המשיבים 2-4 וצו המניעה הוחל גם עליהם ולאחר הליכים נוספים, שאין צורך לפרטם, הוגש, שוב, כתב תביעה מתוקן, נגד כל המשיבים והאחר, ובו התבקשו צו מניעה קבוע, וכן צו פינוי וצו הריסה של מה שנבנה, בניגוד לצו הזמני מיום 12.11.17.

7. ביום 9.12.18, הוגשה בקשה שלישית לפי הפקודה, נגד כל המבקשים, בה נטען כי המבקשים ממשיכים ומפרים את צו המניעה. בשלב זה כבר הושלמה בניית שלד הקומה הרביעית בבנין ובית המשפט התבקש להשית על המבקשים (המשיבים, שם) קנס בסך 100,000 ₪ וכן קנס בסך 5,000 ₪ על כל יום נוסף של הפרה, בנוסף על הקנס שהושת בהחלטה שניתנה בבקשה הקודמת.

ביום 30.12.18, הוגשה הודעה מוסכמת, מטעם הצדדים, במסגרתה הודיעו המבקשים 2-4, כי הם מצהירים שצו המניעה חל עליהם והם מתחייבים שלא להמשיך בבנייה. המבקשים התחייבו להפקיד בקופת בית המשפט סך של 10,000 ₪ והמדינה ויתרה על תשלום הקנס בתנאי שהעבודות לא תימשכנה. כן סוכם, שעל כל יום הפרה ישלמו המבקשים קנס בסך 1,500 ₪.

8. בין לבין, בדיון קדם משפט שהתקיים בתיק העיקרי ביום 19.12.18, הודיע ב"כ המדינה כי בכוונת המדינה להגשת תביעה לפירוק שיתוף במקרקעין וכי, במקביל, עומדת המדינה על כך שהבנייה לא תימשך.

9. ביום 30.4.19 הוגשה הודעה מטעם המדינה, לפיה המבקשים ממשיכים להפר את צו המניעה ואף הסך של 10,000 ₪ לא הופקד. ביום 27.5.19 (בעקבות החלטת בית המשפט שלא ניתן להתייחס להודעה) הוגשה **בקשה רביעית** לפי פקודת ביזיון בית משפט. בשלב זה, כבר הושלמה בניית ארבעת הקומות ואף הותקנו חלונות בקומה הרביעית ובוצעו עבודות גמר בכל הקומות. המדינה ביקשה להשית על המבקשים קנס בסך של 5,000 ₪ לכל יום של הפרה.

ביום 3.7.19, התקיים דיון בבקשה הרביעית לביזיון בית משפט, שהוגשה נגד המבקשים. אין מחלוקת, שבשלב זה קומת הקרקע כבר הייתה סגורה עם סורגים ומאוכלסת על ידי המבקש 1.

בדיון שהתקיים בבקשה הרביעית, ביקשה המדינה כי, בנוסף לקנס, יורה בית המשפט על השבת המצב לקדמותו, בהתאם לפסק דין עכווי, אליו הפנה בית המשפט את הצדדים. לשאלת בית המשפט מתי המבקשים הורסים את הבנייה, השיב בא כוחם כי אין כל כוונה להרוס, אך ציין כי המבקשים "הפנימו כי אכן צריך לעצור את הבנייה בכלל".

10. בהחלטה שניתנה בסיום הדיון דחה בית משפט קמא את טענת המבקשים לפיה הדרך היחידה להחזיר את המצב לקדמותו, היינו - לשלב בו הייתה בניה בעת שניתן צו המניעה, היא הגשת תביעה חדשה למתן צו הריסה.

בית משפט קמא קבע (תוך הפנייה לפסיקה מתאימה) כי, אמנם, הליכי ביזיון בית משפט צופים פני עתיד, אולם בית המשפט מוסמך, במסגרת הליכים אלה "לדאוג כי ככל והופר צו בניה שניתן על ידו, יינתן צו להחזיר מצב לקדמותו ובכך יובטח כי צו המניעה כפי שניתן במקורו יחזור על כנו וימנע הפרה עתידית שלו. קבלת שיטתם של המשיבים משמעותה כי באפשרותם "לשחק" משחקי חתול ועכבר עם הצד שכנגד ובכך להשיג את מטרתם אותה ביקש בית המשפט למנוע".

עוד קבע בית משפט קמא, כי "בענייננו לא ניתן לקבל מצב, על פיו מקום בו לא היה מבנה כלל אלא תחילת יציקת יסודות יהפוך למבנה מושלם בן 4 קומות שבו מתגוררים אנשים וזאת בניגוד לצווי בתי משפט. יכול ולטענת המשיבים יזכו בקרקע במסגרת הליך עיקרי, היה עליהם להמתין עד להכרעה בתיק העיקרי, ולא ההיפך שעל המבקשת שרוצה להגן על מצב קיים לרדוף אחרי המשיבים אולי יורסו את מה שנבנה. ככל והמבקשים לטענתם נקלעו למצב של חוסר דיור היה עליהם לפעול לשכור דירה או מבנה אחר למגוריהם ולא להפר בריש גלי את צווי בית המשפט".

11. לפיכך, הורה בית משפט כדלקמן:

1. אני גוזר על המשיבים כולם קנס בפועל בסך 100,000 ₪.

2. המשיב 1 ידאג עד ליום 4.8.19 להרוס את כל מה שנבנה ממועד מתן צו המניעה הארעי ביום 2.11.17. ככל ולא ייהרס עד המועד האמור, ישלם המשיב 1 קנס נוסף בסך 100,000 ₪ נוספים.

3. המשיבים 2-4 ידאגו עד לתאריך 4.8.19 להרוס את כל מה שנבנה מתאריך 30.12.18 - מועד מתן החלטת בית המשפט כנגדם בעניין זה, ככל ולא ייהרסו עד המועד האמור ישלמו המשיבים 2-4 קנס נוסף בסך 100,000 ₪ נוספים.

4. ככל ועד לתאריך 1.9.19 לא ייהרס כאמור לעיל בסעיפים 2-3, ייאסרו המשיבים עד אשר יקיימו את הצו.

5. אני מחייב את המשיבים בהוצאות הבקשה הנוכחית לשלם למבקשת סך של 10,000 ₪.

12. על החלטה זו (להלן: "ההחלטה") הוגש ערעור של המבקשים וביחד עם הערעור הוגשה הבקשה דנן - בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה.

תמצית טענות המבקשים

13. המבקשים טוענים, כי בכל הבקשות לפי פקודת בזיון בית משפט, המדינה לא עתרה להריסת הבנייה שנבנתה בניגוד לצו המניעה ולכן צווי ההריסה ניתנו מבלי שבית המשפט התבקש לתתם ולמעשה, הם ניתנו בחוסר סמכות. עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא כאשר קבע כי כל המבקשים הפרו את צווי המניעה, על אף שלטענת המבקשים (שנדחתה על ידי בימ"ש קמא) בניו של מבקש 1 המשיכו לבנות ולא הוא.

לטענתם, סיכויי של הערעור להתקבל הם מצוינים, בעוד שאם לא יעוכב ביצוע ההחלטה, יגרם להם נזק בלתי הפיך, שכן ייהרס בניין שערכו עולה על ערך הקרקע עליה הוא בנוי והם יישארו ללא קורת גג שכן הדירה בה התגוררו, לפני שעברו לגור בבניין, נשרפה כליל.

14. לעניין הקנס שהשית בית משפט קמא נטען, כי מדובר בקנס גבוה ביותר שאין ביכולתה של המשפחה, המתפרנסת בקושי, לעמוד בו, מה גם שהם הוציאו את כל חסכוניהם על בניית הבניין.

תמצית טענות המדינה

15. המדינה טוענת, כי יש לדחות את הבקשה על הסף בשל חוסר תום לב, חוסר ניקיון כפיים ושימוש לרעה בהליכי בית משפט, לאחר שחמישה צווים שיפוטניים וכן הסכמות בין הצדדים, לא עצרו את הבנייה, ואף בעת היות בקשה זו לעיכוב ביצוע תלויה ועומדת בפני בית המשפט, ממשיכים המבקשים בבנייה.

נטען כי סיכויי הערעור קלושים, אם בכלל, שכן במסגרת בקשה לביזיון בית משפט מוסמך בית המשפט להורות על הריסה של הבנייה שנבנתה בניגוד לצו מניעה.

דין ומסקנות

16. אומר, תחילה, כי מצאתי ממש בטענת המדינה לפיה ראוי היה לדחות בקשה זו על הסף, בשל התנהלותם של המבקשים אשר, כפי שעולה מפירוט ההליכים דלעיל, פעלו בחוסר תום לב, תוך הפרות בוטות, חוזרות ושנשנות, של כל הצווים שניתנו, ושל התחייבויותיהם בפני בית המשפט.

כאמור - כל הליכי ביזיון בית משפט שננקטו וכל הסנקציות שהוטלו במסגרתם, כמו גם התחייבויות שנתנו המבקשים, על פי הסכמות עם המדינה (אליהם הגיעו הצדדים במסגרת הליכי הביזיון) לא עצרו את הבנייה וחלק מהבניין אף אוכלס ומשמש למגוריהם של חלק מהמבקשים. אזכיר ואדגיש, כי על עובדות אלה המבקשים אינם חולקים.

17. בנסיבות שפורטו לעיל, נראה כי בקשה זו נועדה "להרוויח" זמן, על מנת שהמבקשים יוכלו להמשיך בבנייה ואף להמשיך באכלוס הבניין, כפי שעשו עד כה.

יפים, לענייננו, דברים שנאמרו על ידי כבוד השופט ד' מינץ בבש"פ 4491/18 נאיל ח'טיב נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה מבוא העמקים (25.6.2018), כדלקמן:

"... לא ניתן להשתחרר מהרושם הקשה כי ההליך שנקט המערער הוא חלק מניסיון מתמשך, לא ראוי, לדחות את הקץ בעניין הריסת המבנה. המערער לא בחל בהפרה גסה של צווים שיפוטניים שניתנו בעניינו, לא נמנע מלקיים אירועים במקום ואף לפרסם את פעילות גן האירועים תוך הפרה גסה של כל התחייבות שנתן כי יחדל מלקיים כל אירוע ואף יהרוס חלק מהמבנים. [...] לא ניתן עוד ליתן אמון במערער כי יקיים את התחייבויותיו או את הצווים השיפוטניים שניתנו בעניינו, נוכח העובדה שהוא עמד בכך, אף לטענתו, במשך מספר חודשים בלבד".

18. אוסיף ואומר כי, ממילא, גם לגופו של עניין נוטה הכף לחובתם של המבקשים;

בבוא בית המשפט לבחון בקשה לעיכוב ביצוע, עליו לתת דעתו לשני שיקולים עיקריים: סיכויי הערעור וכן מאזן הנוחות; ככל שסיכויי הערעור גבוהים יותר, כך ייטה ביהמ"ש לעכב את ביצוע פסק הדין ולהיפך. בנוסף, יש לבחון את

הנזק שייגרם למבקש מביצוע פסק הדין ואת הנזק שייגרם למשיב אם יעוכב הביצוע. ראו, למשל: בש"א 3215/06 - הממונה על ההגבלים העסקיים נ' דור-אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ ואח' . (26.4.2006).

19. סיכויי הערעור קלושים ביותר אם בכלל. החלטת בית משפט קמא מבוססת, עובדתית ומשפטית. כפי שציין בית משפט קמא - במסגרת בקשה לביזיון בית משפט, בשל הפרת צו מניעה והמשך בנייה לאחר שניתן, מוסמך בית המשפט גם להורות על הריסת הבנייה שנבנתה בניגוד לצו. וכאמור - אין חולק שהבנייה, אשר על הריסתה הורה בית משפט קמא בהחלטה, נבנתה בניגוד לצו המניעה.

עוד מימים ימימה נפסק, כי מקום שניתן להשיב את המצב לקדמותו (היינו - למצב הדברים כפי שהיה בטרם הופר הצו שאת אכיפתו מבקשים) ניתן לכפות על המשיב הריסת הבנייה, במסגרת סעיף 6 לפקודת ביזיון בית המשפט. ראו: המ' 816/69 עכווי נ' קיאל פ"ד כד(1) 318 (18.3.1970).

אמנם, נוכח אופיו של ההליך לפי פקודת ביזיון בית המשפט (המצוי בין המשפט האזרחי למשפט הפלילי) ונוכח מטרותיו - הצופה פני העתיד, לא במהרה ייתן בית המשפט צו עשה לגבי פעולות שנעשו בעבר ולא במהרה יורה על הריסה של מה שנבנה. אולם, המקרה שבפניי הוא מקרה קיצוני, בו פעלו המבקשים בעזות מצח, תוך שהם מפרים, ברגל גסה, התחייבויות מפורשות שהן נטלו על עצמם וכן צווים שניתנו על ידי בית המשפט, הן במסגרת התיק העיקרי והן במסגרת ההחלטות שניתנו בבקשות לביזיון בית משפט. בנסיבות אלה נראה כי דבר אינו עוצר את המבקשים מלהמשיך ולסיים את הבנייה ולאכלס את כל המבנה ונראה כי אכן היה מקום להוציא צווי הריסה.

נראה אפוא, לכאורה, כי החלטת בית משפט קמא מבוססת היטב וסיכויי הערעור עליה, כאמור - קלושים מאד, אם בכלל.

20. אם נוסיף לכך את העובדה, שנתמכה בתצהיר מטעם המדינה, שלא נסתר, לפיה **המבקשים המשיכו בבנייה, גם לאחר הגשת בקשה זו, לעיכוב ביצוע**, הרי המסקנה היחידה המתבקשת היא, שאם יינתן צו לעיכוב ביצוע, ינצלו המבקשים את השהות הניתנת להם על מנת להמשיך בבנייה ולהמשיך באכלוס המבנה.

21. גם טענתם העובדתית של המבקשים, לפיה המדינה לא ביקשה הריסת הבנייה שנבנתה בניגוד לצו המניעה ולכן לא הייתה לבית משפט קמא סמכות להוציא צווי הריסה, לכאורה איננה מבוססת.

ראשית, ראינו כי בית משפט קמא כבר הוציא צו הריסה, בהחלטתו בבקשה השנייה, מיום 9.7.18 (לגבי מה שנבנה עד אז) והחלטה זו הפכה חלוטה.

שנית, הבקשה למתן צו הריסה הועלתה ונדונה בדיון בבקשה הרביעית. המבקשים לא התנגדו להעלאת הבקשה ואף התייחסו אליה, לגופה, תוך שהם טוענים שאין מקום להוציא צו הריסה, שכן נסיבות מקרה זה שונות מהנסיבות

שהתקיימו במקרה שנדון בהלכת עכו"י. המבקשים מנועים, לכאורה, מלהעלות בבית משפט זה, טענות שלא הועלו על ידם בבית משפט קמא ולכן הם מנועים מהעלאת טענת חוסר סמכות.

22. בדיון הצעתי, שיינתן צו לעיכוב ביצוע עד למתן פסק דין בערעור, בתנאי שהמבקשים יפקידו בקופת בית המשפט, סך של 200,000 ₪, במזומן או בערבות בנקאית, לשם הבטחת קיום צו המניעה, היינו - שלא יוסיפו בנייה, מכל סוג שהוא ולא ימשיכו לאכלס את המבנה.

סברתי וקיוויתי, כי הפקדה בסכום כה נכבד (אשר הוצע גם בשים לב לקנסות שהשית בית משפט קמא על המבקשים) יהיה בכוחה למנוע מהמבקשים להמשיך ולהפר את צו המניעה ולקבוע עובדות נוספות בשטח. המבקשים סרבו להצעה.

כעת, בשיקול דעת נוסף, סבורה אני, מכל הנימוקים דלעיל, כי אין כל מקום לקבל את הבקשה וראוי לדחותה על הסף וכי גם לגופה אין לקבלה.

אבהיר, כי לא נעלם מעיניי המועד הקרוב הקבוע לשמיעת הערעור (12.9.19), אולם נוכח התנהלות המבקשים עד כה, כפי שפורטה לעיל, נראה כי כל עיכוב נוסף ינוצל על ידי המבקשים לשם קביעת עובדות נוספות בשטח - להמשך הבנייה והמשך אכלוס הבניין.

23. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הבקשה.

המבקשים ישלמו למדינה הוצאות הבקשה בסך 8,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 ימים מקבלת החלטה זו על ידי המבקשים או באי כוחם, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד לתשלום המלא בפועל.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים בדחיפות.

ניתנה היום, כ"ד אב תשע"ט, 25 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.